

Hrvaška

Mediacija v državah članicah - Hrvaška

Vlada Republike Hrvaške prek ministrstva za pravosodje zagotavlja močno podporo (zakonodajno, finančno, strokovno) razvoju in spodbujanju mediacije, ki je postala eden od pomembnih delov strategije reforme pravosodnega sistema.

Sodna in izvensodna mediacija

Postopek mediacije se lahko vodi pri vseh sodiščih splošne pristojnosti in specializiranih sodiščih prve in druge stopnje (občinska, županijska in gospodarska sodišča ter Visoko gospodarsko sodišče) v vseh fazah postopka, torej tudi med pritožbenim postopkom. Postopek mediacije vodijo izključno sodniki, ki so usposobljeni za mediacijo in vpisani na seznam sodnikov mediatorjev, ki ga določi predsednik sodišča z letnim razporedom dela. Sodnik mediator nikoli ne vodi mediacije v sporu, v katerem razsoja kot sodnik.

Izvensodno mediacijo že dolgo vrsto let zelo uspešno izvajajo centri za mediacijo pri Hrvaški gospodarski zbornici, Hrvaški obrtni zbornici in Hrvaškem združenju delodajalcev ter Hrvaško združenje za mediacijo, Hrvaška odvetniška zbornica, Hrvaški zavarovalni urad in Urad za socialno partnerstvo Vlade Republike Hrvaške. Izbrani mediatorji lahko mediacijo izvajajo tudi zunaj okvira navedenih centrov.

Ministrstvo za pravosodje na podlagi zakona o mediaciji (Narodne novine, št. 18/11) in pravilnika o registru mediatorjev ter standardih za akreditacijo institucij za mediacijo in mediatorjev (Narodne novine, št. 59/11) vodi register mediatorjev.

Komisija za alternativne načine reševanja sporov

Ministrstvo za pravosodje je ustanovilo in imenovalo Komisijo za alternativne načine reševanja sporov, ki jo sestavljajo predstavniki sodišč, državnega tožilstva, Urada za socialno partnerstvo Vlade Republike Hrvaške, Hrvaške gospodarske zbornice, Hrvaškega združenja delodajalcev, Hrvaške obrtne zbornice in ministrstva za pravosodje.

Naloga te komisije je spremljanje razvoja alternativnih načinov reševanja sporov, spremljanje izvajanja obstoječih programov in predlaganje ukrepov za spodbujanje razvoja alternativnih načinov reševanja sporov. Njena naloga je tudi priprava mnenj in odgovorov na vprašanja, ki so v njeni pristojnosti.

Komisija za alternativne načine reševanja sporov je na seji 26. novembra 2009 sprejela etični kodeks mediatorjev.

Zakonodajni okvir

Mediacija kot način reševanja sporov je bila s posebnim predpisom prvič urejena z zakonom o mediaciji (Narodne novine, št. 163/03; velja od 24. oktobra 2003), ki vključuje nekatere osnovne smernice iz Priporočil Sveta Evrope o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah ter iz zelene knjige o alternativnem reševanju sporov v civilnem in gospodarskem pravu Evropske unije. Zakon je bil spremenjen leta 2009, na začetku leta 2011 pa je bil sprejet novi zakon o mediaciji (Narodne novine, št. 18/11), ki je v celoti začel veljati na dan pristopa Republike Hrvaške k Evropski uniji.

Poleg zakona o mediaciji, ki je za to področje najpomembnejši, obstajajo še drugi zakoni, ki deloma urejajo to področje, pa tudi podzakonski akti za zagotovitev izvajanja zakonov.

Postopek mediacije

Postopek mediacije se začne na predlog ene stranke v sporu, ki ga nasprotna stranka sprejme, na skupni predlog obeh strank za mirno rešitev spora oziroma na predlog tretje osebe (npr. sodnika v sodnem postopku).

Mediatorji so osebe ali več oseb, ki na podlagi sporazuma med strankami vodijo mediacijo. Mediatorji morajo biti strokovno usposobljeni (strokovno znanje in usposobljenost mediatorjev je ena bistvenih sestavin uspešne mediacije) ter se morajo stalno izpopolnjevati. Pravosodna akademija ima izredno pomembno vlogo pri organizaciji in izvedbi usposabljanja za mediatorje.

Mediacija poteka na način, o katerem so se stranke sporazumele. Mediator pri vodenju postopka zagotavlja pošteno in enako obravnavo strank. Mediator se v postopku mediacije lahko srečuje z vsako stranko posebej, informacije in podatke, ki jih prejme od ene stranke, pa lahko razkrije drugim strankam samo z njenim soglasjem, razen če so se stranke sporazumele drugače. Mediator lahko sodeluje pri oblikovanju sporazuma o rešitvi spora in predlaga njegovo vsebino.

Sporazum o rešitvi spora, dosežen v postopku mediacije, zavezuje stranke, ki so ga sklenile. Če stranke s sporazumom prevzamejo določene obveznosti, jih morajo pravočasno izpolniti. Sporazum o rešitvi spora, dosežen v postopku mediacije, je izvršilni naslov, če vsebuje obveznost izpolnitve, o kateri se stranke lahko sporazumejo, in izjavo o neposredni dopustitvi izvršbe (klavzulo o izvršljivosti).

Če se stranke niso sporazumele drugače, vsaka nosi svoje stroške, skupne stroške mediacije pa nosijo po enakih delih oziroma v skladu s posebnim zakonom ali pravili institucij za mediacijo.

Po mnenju večine strokovnjakov s področja mediacije je vsak spor v zvezi s pravicami, s katerimi lahko stranke prosto razpolagajo, primeren za mediacijo, sprte strani pa je treba skoraj vedno spodbujati k mirni rešitvi spora. Mediacija je zlasti primerna za spore v gospodarstvu (t. i. gospodarske spore) ter za čezmejne spore (ena od strank ima stalno ali običajno prebivališče v državi članici Evropske unije) v civilnih in gospodarskih zadevah. Opozoriti je treba, da med zadevne čezmejne spore ne spadajo davčni, carinski in upravni spori ali spori v zvezi z odgovornostjo države za dejanja ali opustitve pri izvrševanju oblasti.

Druge povezave

[Najti mediatorja](#)

[Več informacij](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 20/07/2016